Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (judecător: Troianovschi Cristina)
dosarul nr.2a-1481/2024

C U R T E A D E A P E L N O R D
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

27 februarie 2025 mun.Bălți
Instanța compusă din:
Președintele completului Grosu Stanislav
Judecători Țihonschi Alina și Holban Radu
Grefier Inna Oineagra

examinând în ședință publică, apelul declarat Guțan Sergiu împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul Central din 24.09.2024,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Guțan Sergiu către Guțan Efrosinia privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor,-

C O N S T A T Ă :

Pretențiile reclamantei:

La data de 22 iulie 2024, reclamantul Guțan Sergiu a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâtei Guțan Efrosinia privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor *****, născută la *****.

Reclamantul a solicitat micșorarea cuantumului pensiei întreținere a copilului minor *****, născută la *****, stabilită prin hotărârea Judecătoriei Orhei sediul central din 13 noiembrie 2023 de la 1.800,00 lei la 1.000,00 lei lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată și până la atingerea majoratului de către copil.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că la data de ***** a încheiat căsătoria cu pârâta Guțan Efrosinia, la *****, iar din căsătoria comună au un copil minor *****, născută la data de *****.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 04 octombrie 2023 s-a dispus desfacerea căsătoriei încheiată între reclamant și pârât, iar prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 13 noiembrie 2023, s-a pus în sarcina reclamantului Guțan Sergiu achitarea lunară a sumei de 1.800 lei cu titlu de pensie de întreținere a copilului minor.

În cele din urmă reclamantul, menționează că, cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 1.800 lei este una exagerat de mare în raport cu posibilitățile financiare, în condițiile în care unica sursă de venit lunar este pensia de dezabilitate, deținând gradul III, fiind diagnosticat cu *****, iar starea precară de sănătate îi îngrădește posibilitatea de a se angaja în câmpul muncii.

De drept își întemeiază pretențiile pe dispozițiile art. art.75 alin. (1)-(2); 76 alin. (2); 110 Codul familiei și pe prevederile hotărârii explicative a plenului CSJ nr. 4 din 15 aprilie 2013.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 24 septembrie 2024, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Guțan Sergiu împotrivit pârâtei Guțan Efrosinia privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor *****, născută la *****.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu hotărârea menționată, la data de 25 septembrie 2024, Guțan Sergiu a contestat cu apel ne motivat hotărârea primei instanţe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii cu emiterea unei noi decizi de admiterea integrală a cererii de chemare în judecată înaintată (f.d.41).

Prin încheierea Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți din 18 noiembrie 2024 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de apelantul Guțan Sergiu și i s-a acordat termen până la data de 09 decembrie 2024 pentru prezentarea cererii de apel motivate, dovada achitării a taxei de stat în mărime de 368,97 și a taxei de timbru în mărime de 200 lei (f.d.48-49).

La data de 02 decembrie 2024, apelantul Guțan Sergiu, a depus dovada achitării taxei de stat, taxei de timbru și cerere de apel motivată, cu solicitarea admiteri cereri de apel, casarea integrală a hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă integral (f.d.52-54; 56-58).

Argumentele părților:

În motivarea cererii de apel, apelantul a invocat că la emiterea hotărârii judecătorești contestate, instanța de fond nu a luat în considerație faptul că, începând cu anul 1998 este încadrat în grad de dezabilitate, iar acest fapt îi îngrădește posibilitatea de a munci fizic, iar unica sursă de existență este pensia de dezabilitate în cuantum de 1.100 lei pe care este de acord că o achite, or suma de 1.800 lei stabilită de instanța de judecată este una exagerat de mare în raport cu posibilitățile sale financiare.

În continuare menționează că, potrivit informației plasate pe siteul Biroului Național de Statistică, minimul de existență pentru un bărbat în sate constituie 3.237 lei, pe când cuantumul pensiei de dezabilitate lunară constituie suma de 1.100 lei, pe care este de acord de a fii direcționată 100 % pentru întreținerea copilului minor, or alte câștiguri suplimentare nu dispune, fiind întreținut de sora sa.

În ședința de judecată în instanța de apel, apelantul Guțan Sergiu a solicitat micșorarea cuantumului pensiei întreținere a copilului minor *****, stabilită prin hotărârea Judecătoriei Orhei sediul central din 13 noiembrie 2023 de la 1.800,00 lei la 1.000,00 lei lunar, dat fiind că unica sursă de existență este alocația socială, la moment fiind în imposibilitate fizică de a activa, datorită gradului de dezabilitate ce îi îngrădește acest fapt, activând ocazional în domeniul construcției doar pe timp de vară.

Pe de altă parte, intimata Guțan Efrosinia și avocatul acesteia Dragan Natalia, au pledat pentru respingerea cererii de apel ca nefondată, cu menținerea hotărârii instanței de fond fără modificări. Menționează că, apelantul este încadrat în grad de dezabilitate începând cu data de 03 septembrie 1998 și beneficiază de alocații sociale, deși aceste circumstanțe nu s-au schimbat de la momentul pronunțării hotărârii din 13 noiembrie

2023 și corespunzător nu pot constitui temei pentru modificarea pensiei de întreținere stabilite.

În consecutivitate, au indicat că, Guțan Sergiu nu a demonstrat că de la pronunțarea hotărârii, s-a modificat considerabil starea materială sau familială a acestuia, fapt care ar permite modificarea pensiei de întreținere a copilului minor stabilită printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă.

Menționează că, apelantul este încadrat în gradul III de dezabilitate, deci este apt de muncă, nu există impedimente pentru ca acesta să acopere cheltuielile necesare pentru educarea, îngrijirea și întreținerea copilului său, *****, având în vedere necesitățile ce le implică creșterea unui copil minor de 4 ani, mai ales care este încadrat în g*****, diagnosticat cu *****, este evident că suma de 1.000 lei pretinsă de apelant de a fi stabilită cu titlu de pensiei de întreținere lunară, este una insuficientă și va afecta grav interesele superioare a copilului.

Resursele financiare insuficiente ale unuia din părinte nu pot justifica acordarea întreținerii într-un cuantum diminuat și neglijarea intereselor copilului, *****.

Subliniază că, faptul că apelantul nu dispune de mijloace financiare, nu constituie un motiv pentru a nu-și onora obligația de întreținere în calitate de părinte a copilului, ***** în măsura corespunzătoare. Un părinte este obligat să întreprindă, pe toate căile posibile, eforturi suplimentare de asigurare a copilului său cu cele necesare, mai ales când este la o etapă esențială a dezvoltării lui.

Respectiv, menționează că, Guțan Sergiu în calitate de părinte al copilului căruia îi datorează întreținere, are obligația pozitivă de a întreprinde toate măsurile dependente de el în vederea asigurării unei întrețineri pentru acordarea unui trai decent, iar suma de 1.800 lei pe care o achită, nu este una exagerată.

Prin prisma legislației interne și tratatelor internaționale, părinții sânt obligați să asigure copilului un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială, să creeze condiții de viață necesare dezvoltării copilului.

Totodată, menționează că, că ambii părinții sunt obligați să contribuie la întreținerea copilului în egală măsură.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces şi a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art.362 alin.1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil reține că, dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunţat la data de 24 septembrie 2024 (f.d.39), iar apelul preliminar a fost înregistrat la Judecătoria Orhei, sediul Central la data de 25 septembrie 2024, prin urmare apelul este declarat în termenul legal stipulat la art.362 Cod procedură civilă.

În conformitate cu art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit prevederilor 373 alin.(1), (2) Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi

temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

În conformitate cu prevederile art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

La articolul 241 alin. (5) Cod de procedură civilă, se stipulează că, în motivare se indică circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Această dispoziție legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiției, de a întări încrederea justițiabililor în hotărârile judecătorești și de a da posibilitatea instanțelor superioare să-și exercite controlul judecătoresc.

Suplimentar, Colegiul remarcă că hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 CPC, iar în conformitate cu art. 118 alin. (5) CPC, instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 118 al-le (1) - (3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al

pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite. Circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și jurisprudența CtEDO, instanțele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conțină circumstanțele cauzei constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acțiunii, alte chestiuni ce au fost soluționate în cadrul judecării pricinii, legea materială și/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanței în caz de respingere a unor probe prezentate de participanți etc.

Conform art. 373 alin. (3), (5), (6) Cod de procedură civilă, în cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. (5) Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor când consimte și când hotărârea este atacată și de alți participanți la proces.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare *(Hirro Balani vs Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).*

În cadrul examinării cauzei, Colegiul Civil a constatat cu certitudine că, Guțan Sergiu și Guțan Efrosinia au fost în relații de căsătorie. În timpul căsătoriei s-a născut copilul minor *****, născut la data de ***** (f.d.4).

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei sediul Central din 13 noiembrie 2023 s-a dispus încasarea de la Guțan Sergiu în beneficiul lui Guțan Efrosinia, pensia de întreținere pentru copilul minor *****, născută la data de *****, în sumă bănească fixă în mărime de 1.800 lei lunar, începând cu data de 01 septembrie 2023, până la schimbarea situației materiale și/sau familiale ale părților, însă nu mai târziu de majoratul copilului (f.d.5-6).

Potrivit certificatului de încadrare în grad de dizabilitate seria nr.038509 Guțan Serghei este încadrat în gradul III de dezabilitate, cu diagnosticul ***** de la 01 septembrie 1998 fără termen și beneficiază de alocații sociale de stat (f.d.7-9).

Potrivit certificatului medical, copilul minor ***** este încadrată în grad sever de dezabilitate din copilărie, fiind diagnosticată cu ***** (f.d.21-24).

Potrivit contractului individual de muncă din 01 martie 2024, Guțan Efrosinia este angajată în calitate de *****, ***** și dispune de un salariu lunar în mărime de ***** lei (f.d.19-20).

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond şi având ca obiect al litigiului micșorarea pensiei de întreținere a copilului minor, prima instanţă prin hotărârea din 24 septembrie 2024 a ajuns la concluzia de a respinge acțiunea civilă înaintată de Guțan Sergiu, privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond Guțan Sergiu a declarat apel.

Astfel în contextul argumentelor invocate de apelantul Guțan Sergiu în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel, Colegiul judiciar reține că, de dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreţinere pot beneficia în egală măsură ambii părinţi în dependenţă de starea materială şi familială a acestora, dânșii fiind responsabili în mod solidar de dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului în unison cu principiile fundamentatele consfinţite în legislaţia naţională şi cea internaţională.

Pentru valorificarea dreptului de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreţinere, părintele nu urmează să probeze în mod cumulativ atât schimbarea stării materiale, cât şi a celei familiale, fiind suficientă în acest sens întrunirea a cel puţin uneia din aceste ipoteze, însă schimbarea situaţiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esenţială, sarcina respectivă aparținând în exclusivitate instanței competente să o examineze.

Astfel, întru respectarea dezideratelor descrise mai sus, urmează să se țină cont de principiul interesului superior al copilului consacrat la art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului la care Republica Moldova este parte, de menținerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinți care nu se află în relații de căsătorie precum şi de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte.

Mai mult ca atât, modificarea (micșorarea sau majorarea) cuantumului pensiei de întreținere nu trebuie să favorizeze interesele unui copil în detrimentul altuia, mărimea acesteia trebuie să fie una rezonabilă şi echitabilă, determinată în exclusivitate de instanţa de judecată a cărei discreție decizională nu trebuie să depășească cadrul legal pertinent.

Dificultatea la aplicarea normei disputate rezidă în necesitatea respectării unor exigenţe obligatorii de către părintele care solicită modificarea cuantumului pensiei de întreţinere sau este suficientă dovedirea evoluţiei stării materiale şi familiale prin prezentarea probelor concludente în acest sens.

La caz, instanța de apel consideră oportun de a reitera în prezenta speță prevederile art. 46 din Codul Familiei, care statuează că, drepturile şi obligaţiile reciproce ale părinţilor şi copiilor rezultă din provenienţa copiilor, atestată în modul stabilit de lege.

Potrivit art. 58 alin. 1) Cod Familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Plus la aceasta, potrivit art. 74 alin. 1) Codul

familiei, părinţii sânt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.

Conform art. 110 Codul Familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luând în considerare şi alte circumstanţe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreţinere sau să-l scutească pe debitorul întreţinerii de plata acesteia.

Se reține că starea materială reprezintă situația social-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obținute din activități generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex. capacitatea de muncă, studiile etc).

Starea familială defineşte conjunctura şi relaţiile persoanei (părintelui) în interiorul comunităţii umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie, cum ar fi numărul copiilor şi persoanelor aflate la întreţinere.

Sintagma „alte circumstanțe importante” extinde sfera de aplicare a art. 75 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă, care, se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanţei de judecată din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condiţiile reliefate supra (ex. chestiuni de ordin medical).

În temeiul alin.2) al art.75 Codul Familie, cuantumul cotelor stabilite la alin.1) poate fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importante.

Conform art. 76 alin. 2) Codul Familiei, cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Tot aici, Colegiul civil menţionează şi faptul că, principiul primatului intereselor copilului, precum şi caracterul său central în raport cu orice decizie privitoare la copil, a fost expres consacrat în art. 9 al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului de la New York din 20 noiembrie 1989. În acest sens, Convenţia nu se limitează la afirmarea dreptului copilului la viaţă, ci include concepţia supravieţuirii şi dezvoltării lui.

Potrivit prevederilor art. 27 al Convenţiei nominalizate, statele părţi recunosc dreptul oricărui copil la un nivel de viaţă suficient pentru a permite dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală şi socială. Parinţilor şi oricărei alte persoane, care au în grijă un copil, le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limitele posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Ținând cont de cadrul normativ precitat în materia drepturilor și obligațiilor părinților și copiilor, având în vedere că ambii părinți au obligația să întrețină material copiii minori, predominant fiind interesul suprem al copilului, Colegiul civil notează că prima instanţă corect apreciat necesitatea respingerii cererii de chemare în judecată

formulată de Guțan Sergiu către Guțan Efrosinia în sensul micșorării cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, de la 1.800 lei la 1.000 lei lunar.

Or, la determinarea cuantumului pensiei de întreţinere a copilului minor, instanţa de judecată pornește de la interesul primordial al copilului, asigurarea acestuia a unui nivel suficient de asigurare materială, în raport cu starea materială şi familială a părţilor şi alte circumstanţe importante.

Astfel, instanţa de apel reţine că prin acțiunea dată reclamantul/apelantul invocă că în prezent situaţia financiară s-a schimbat, dat fiind faptului că începând cu perioada anului 1998 este încadrat în gradul III de dizabilitate cu diagnosticul *****, fapt ce îi îngrădește posibilitatea de a se încadra în câmpul muncii, însă nu a prezentat careva acte confirmative precum că are careva cheltuieli majore în legătură cu acest diagnostic, motiv din care acesta ar putea fi în imposibilitate de a achita pensia de întreținere pentru copilul minor în cuantumul stabilit prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 13 noiembrie 2023.

Mai mult, întru confirmarea situației materiale precare a reclamantului/apelantului, acesta a prezentat extras din baza de date CNAM, potrivit căruia cuantumul alocației lunare a reclamantului Guțan Sergiu pentru anul 2023 este suma 1.048 lei.

În acest sens, instanța de fond corect a reținut că, desi Guțan Sergiu deține gradul III de dezabilitate, este apt de muncă, având în vedere necesitățile ce le implică creșterea unui copil minor de 4 ani, mai ales care este încadrat în g***** și diagnosticat cu *****, este evident că suma de 1.000 lei pretinsă de reclamant de a fi stabilită cu titlu de pensiei de întreținere lunară este una insuficientă și va afecta grav interesele superioare ale copilului.

În continuare, Colegiul civil constată că, la caz la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere încasate anterior de la Guțan Sergiu, instanța de judecată a ținut cont de starea de sănătate a apelantului, cât și de posibilitățile financiare ale ultimului de achitare a pensiei, pensia de întreținere încasată, fiind cu mult mai mică în coraport cu alte cauze de acest gen.

De asemenea este de menționat și faptul că, instanța ia în considerare și faptul că copilul minor ***** locuiește cu mama Guțan Efronisia căreia îi revine sarcina, deloc ușoară, de a asigura necesitățile stringente a copilului, toate grijile zilnice ce țin de bunăstarea acestuia, ceea ce prin compensare, nu îl îndreptățește pe apelant în solicitarea de schimbare a cuantumului pensiei de întreținere.

Prin urmare, Colegiul civil relevă că, suma dispusă anterior spre încasare de la apelantul Guțan Sergiu în mărime 1.800 lei lunar pentru copilul minor *****, nu este o sumă disproporțional de mare, iar micșorarea acestei sume până la 1.000 lei, ar leza substanțial drepturile copilului, or, potrivit datelor statistice oficiale indicate în raportul Biroului Național de Statistică, publicate pe www.statistica.md, cu privire la minimul de existență în Republica Moldova, în anul 2024 semestrul I, minimul de existență pentru copiii din categoria de vârstă 1-6 ani era de 2.339,5 lei, ceea ce denotă faptul că, fiecare părinte ar urma să achite o sumă de cel puțin 1.169,75 lei pentru fiecare copil, însă datele Biroului Naţional de Statistică privind minimul de existenţă a copilului minor, nu constituie o normă legală imperativă de la care nu se permite derogare, ci urmează a fi

apreciată cu titlu de circumstanţă importantă de raportare, ca cuantum/nivel minim de la care instanţa de judecată porneşte în stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere, ori, prin prisma prevederilor art.18 din Legea RM privind drepturile copilului, pct.18 din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului, părinţii au obligaţia de a asigura întreţinerea copiilor minori, întreţinere materializată nu numai prin asigurarea minimului de existenţă a copilului minor, ci a unui nivel de trai suficient dezvoltării fizice şi psihice a copilului minor.

Totodată, minimul de existență în Republica Moldova a copiilor minori este în permanentă creștere de la o perioadă la alta, ceea ce raportat la speță, implică cheltuieli mai mari pentru asigurarea nivelului minim pentru întreținerea fiecărui copil.

Astfel, odată ce normele de drept național şi internațional stabilesc că răspunderea pentru creșterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului, iar oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală şi socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților şi a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului, sunt criteriile după care instanța urmează să se conducă în emiterea hotărârii sale.

Urmare a celor invocate, Colegiul civil relevă că obligația de întreținere a copiilor minori nu este o obligație continuă, la infinit și permanentă a părinților, aceasta urmând a înceta de drept la momentul atingerii majoratului de către copii, considerându-se că ultimul, ajuns la vârsta de 18 ani va fi capabil în continuare de a-şi asigura o existenţă de sine-stătătoare. Ca urmare, până la atingerea vârstei majoratului, de facto şi de jure, copiii sunt în imposibilitate de a-şi câştiga propria existenţă, responsabili de asigurarea unui trai decent şi oferirii unei educații corespunzătoare revenind în mod direct ambilor părinţi, indiferent de faptul dacă aceștia se află în căsătorie sau nu, locuiesc sau nu împreună.

Colegiul civil notează că, deși reclamantul/apelantul indică asupra faptului că, nu este în stare să achite suma de 1.800 lei pentru copilul minor, dat fiind faptul că, unica sursă de existență este alocația socială, Guțan Sergiu nu a demonstrat faptul că, din momentul emiterii hotărârii din data de 13 noiembrie 2023 şi până în prezent situația lui materială a suferit careva schimbări substanțiale, care ar permite instanței aplicarea prevederilor art.110 Codul Familiei şi ar putea fi reținute de către instanță ca argumente temeinice, ce ar sta la baza emiterii unei noi hotărâri de modificare a cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, or, după cum a menționat în ședința instanței de apel, apelantul activează ocazional în domeniul construcție, circumstanțe din care se deduce că alocația socială nu este unica sa sursă de existență, iar deținerea gradului de dezabilitate nu-i îngrădește posibilitatea de a munci.

Respectiv, în accepţiunea instanţei de apel realizarea unui drept nu se face gratuit, fără a fi supus unor rigori procedurale în ceea ce priveşte respectarea sarcinii probaţiunii, or reclamantul prin prisma raţionamentului instituit la art.118 alin.(1) CPC urmează să demonstreze temeinicia acestuia, iar la caz Guțan Sergiu nu a realizat deplin această sarcină legală.

Colegiul ajunge la concluzia că instanţa de fond justificat a respins cerinţele reclamantului Guțan Sergiu către Guțan Efrosinia cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreţinere prin micșorare.

În această ordine de idei, urmează a fi reiterată legalitatea soluţiei instanţei de fond, motiv pentru care, Colegiul civil conchide de a respinge cererea de apel şi a menţine hotărârea instanţei de fond, care este legală şi întemeiată.

Colegiul reţine că în circumstanţele speţei, sacrificarea principiului preeminenţei dreptului în sensul impunerii unei alte conduite decât cea prescrisă de către legislator va avea inter alia drept efect defavorizarea procesuală a intimatului, deoarece asemenea acţiuni nu pot fi admise de către instanţa de judecată decât în condiţiile expres stabilite de lege, în caz contrar, acţiunile arbitrare ale instanţe sunt incompatibile testului de imparţialitate obiectivă perceput de un observator informat şi dezinteresat.

În consecinţă, Colegiul apreciază ca fiind nefondate alegaţiile apelantului referitoare la pretinsa netemeinicia a hotărârii contestate, deoarece aceasta nu corespunde realităţii şi este lipsită de fapt şi de drept.

Din considerentele menționate și având în vedere că prima instanță a examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material și procedural, a verificat și apreciat probele administrate în conformitate cu art.130 Codul de procedură civilă și a emis hotărâre legală, iar argumentele invocate de către apelant sunt declarative, Colegiul civil, ajunge la concluzia de a respinge apelul cu menținerea hotărârii judecătorești contestate.

În conformitate cu art.385 lit.a) CPC, Colegiul civil,-

D E C I D E :

Cererea de apel declarată de Guțan Sergiu se respinge.

Se menține hotărârea Judecătoriei Orhei sediul Central din 24.09.2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Guțan Sergiu către Guțan Efrosinia privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, fără modificări.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs, la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului,
judecător Grosu Stanislav

Judecătorii: Țihonschi Alina Holban Radu